

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO

Warszawa, dnia 23 czerwca 2022 r.

Poz. 6783

UCHWAŁA NR XXXVII.1.2022 RADY GMINY WIENIAWA

z dnia 15 czerwca 2022 r.

w sprawie aktualizacji programu usług społecznych Gminy Wieniawa realizowanych przez Centrum Usług Społecznych w Wieniawie.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005), w związku z art. 4. ust. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818), zgodnie z wynikami diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Wieniawa w zakresie usług społecznych oraz w zakresie rekomendacji dotyczących oferty usług społecznych, **Rada Gminy Wieniawa uchwala, co następuje:**

§ 1. W załączniku do uchwały Nr XXVIII.6.2021 Rady Gminy Wieniawa z dnia 5 sierpnia 2021 r. w sprawie przyjęcia programu usług społecznych Gminy Wieniawa realizowanego przez Centrum Usług Społecznych w Wieniawie, Tabela nr 7, otrzymuje brzmienie zgodnie z załącznikiem nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Tekst jednolity Programu Usług Społecznych Gminy Wieniawa realizowanych w ramach Projektu "Centrum Usług Społecznych w Wieniawie", współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza – Edukacja - Rozwój 2014-2020", stanowi załącznik nr 2 do uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wieniawa.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady Gminy Wieniawa

Grzegorz Lipiński

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXVII.1.2022

Rady Gminy Wieniawa

z dnia 15 czerwca 2022 r.

Nazwa i zakres usługi	Usługi wchodzące w zakres interwencji EFS	Adresat usługi
Pakiet „MŁODZI”		
1.Świetlica środowiskowa	Wsparcie rodziny	Dzieci i młodzież w wieku szkolnym (do 18 r. życia) z terenu Gminy Wieniawa
2.Wsparcie indywidualne dzieci i młodzieży	Wsparcie rodziny, Usługi zdrowotne i opiekuńcze	
·Terapia psychologiczna ·Terapia logopedyczna ·Terapia wg indywidualnych potrzeb		
3.Zajęcia pozalekcyjne	Wsparcie rodziny.	
Pakiet „RODZINA”		
1.Klub Rodzica	Wsparcie rodziny	Rodziny z dziećmi z problemami.
·Warsztaty/zajęcia podnoszące kompetencje rodzicielskie i wychowawcze ·Prelekcje tematyczne z wybranymi specjalistami		
Pakiet „SENIOR”		
1.Klub Seniora	Wsparcie rodziny i osób starszych	Osoby w wieku senioralnym lub z niepełnosprawnością
2.Opieka dla osób niesamodzielnych	Wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie osób starszych. Wsparcie opiekunów faktycznych.	
Pakiet „ZDROWIE”		
1.Rehabilitacja (mobilna i stacjonarna; pedagogiczna i fizyczna)	Wsparcie rodziny Usługa zdrowotna. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami.	Mieszkańcy gminy Wieniawa
2.Zapewnienie transportu w celu dotarcia do specjalisty na terenie Powiatu Przysuskiego	Wsparcie rodziny, Wsparcie osób z niepełnosprawnościami, Wsparcie opiekunów faktycznych. Usługa opiekuńcza	

3.Konsultacje ze specjalistami w tym promocja zdrowia.	Wsparcie rodziny; Wsparcie osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie opiekunów faktycznych Wsparcie osób starszych. Usługa zdrowotna i opiekuńcza.	
---	---	--

Fundusze
Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

**Centrum Usług Społecznych w Wieniawie
Program Usług Społecznych
Gminy Wieniawa**

**realizowany w ramach Projektu “Centrum Usług Społecznych w Wieniawie”, współfinansowanego
ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego
Wiedza - Edukacja - Rozwój 2014-2020**

Wieniawa, czerwiec 2021

Spis treści

1.	Wprowadzenie	2
2.	Słowniczek.....	2
3.	Nazwa i cel programu	2
4.	Okres realizacji programu.....	3
5.	Opis potrzeb uzasadniających realizację programu.....	3
6.	Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych programem.....	5
7.	Określenie usług społecznych oferowanych w programie.....	7
8.	Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych określonych w programie.....	9
9.	Zasady korzystania z usług społecznych	10
10.	Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych określonych w programie.....	10
11.	Organizacja programu, w tym etapy jego realizacji	10
12.	Sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności jego realizacji	11
13.	Budżet programu oraz źródła jego finansowania.....	12

1. Wprowadzenie

Artykuł 8 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) stanowi, że w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług gmina może utworzyć jednostkę organizacyjną - centrum. Centrum usług społecznych powinno opierać swoje działania na trafnie rozpoznanych potrzebach i potencjale społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych.

Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Wieniawa w zakresie usług społecznych przeprowadził i raport (składający się z dwóch części I - Raport Główny i II - Raport Aneks) sporządził Zespół Pracowników Instytutu Ekonomii i Finansów Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie.

Przeprowadzona ww. diagnoza, a w szczególności jej wyniki zaprezentowane w Raporcie - w myśl art. 5 ust. 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych - były podstawą do opracowania przez CUS w Wieniawie Programu Usług Społecznych (zwany dalej w skrócie PUS). Zawartość tego programu, poprzez wskazanie w szczególności co powinien on zawierać, określa art. 5 ust. 3 przywoływanej ustawy.

2. Słowniczek

Usługi społeczne- usługi w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych

Mieszkaniec Gminy Wieniawa- osoba zamieszkująca na terenie Gminy Wieniawa

Osoba korzystająca z usług społecznych- osoba spełniająca kryteria i warunki kwalifikowania, określone w Programie Usług Społecznych, której przyznano prawo do skorzystania z ww. usług

Wnioskodawca- osoba składająca wniosek o zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych (np. osoba, która będzie korzystała z usług, przedstawiciel ustawowy, opiekun faktyczny)

Osoba z niepełnosprawnościami- osoba posiadająca orzeczenie o niepełnosprawności, wydawane na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych albo orzeczenie równoważne oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności

Osoba niesamodzielna- osoba, u której stwierdzono konieczność okresowej lub stałej opieki lub/i pomocy innych osób w zakresie odżywiania, przemieszczania się, pielęgnacji ciała, higieny osobistej i otoczenia oraz prowadzenia gospodarstwa domowego z powodu naruszenia sprawności organizmu

Opiekun faktyczny - opiekun osoby niesamodzielnej lub osoby z niepełnosprawnością sprawujący okresową lub stałą opiekę nad osobą niesamodzielną lub z niepełnosprawnością

Zakres usług społecznych- działania wynikające z zakresu określonego w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz interwencji EFS, tj. działania z zakresu: wspierania rodziny; reintegracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu; usług zdrowotnych i opiekuńczych, wspierających osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze (asystent osoby starszej lub niepełnosprawnej).

Zakres interwencji EFS- zakres działania obejmujący obszary wymienione w Regulaminie konkursu „Wsparcie tworzenia centrum usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług” (nr POWER.02.08.00-IP.03-00-001/20), tj. usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i osób w kryzysie bezdomności, opieki nad dziećmi do lat 3, aktywizacji zawodowej, mieszkalnictwa społecznego, chronionego i wspomaganego, reintegracji społeczno-zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych

3. Nazwa i cel programu

Nazwa programu - Program Usług Społecznych

Cel programu -Zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych, odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej, w szczególności zwiększenie dostępu do kompleksowej oferty usług społecznych, odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy Wieniawa, poprzez:

- 1) organizowanie wsparcia usługowego na poziomie lokalnym, w sposób kompleksowy, spersonalizowany, zintegrowany, uwzględniający koordynację międzysektorową i międzyinstytucjonalną oraz zdiagnozowane potrzeby mieszkańców,
- 2) realizację usług społecznych w sposób odpowiadający potrzebom poszczególnych mieszkańców, rodzin, środowisk.

Sposób, tryb oraz zasady tworzenia i realizacji Programu Usług Społecznych określa ustawa z dnia 19 lipca 2019 o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Program powstał w oparciu o przeprowadzoną w okresie od końca stycznia do połowy marca 2021 r. „Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Wieniawa w zakresie usług społecznych”, której wyniki były konsultowane z mieszkańcami. Tym samym usługi społeczne określone w Programie Usług Społecznych stanowią odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby mieszkańców Gminy.

Oferta CUS skierowana jest do całej społeczności lokalnej na zasadzie powszechnego dostępu. Uruchomione zostaną również działania animujące usługi oraz wsparcie w formule nieformalnej - samopomocowe/wolontaryjne/sąsiedzkie, stanowiące uzupełnienie usług społecznych. Działania wspierające i usługi środowiskowe będą prowadzone w ramach CUS przez organizatora społeczności lokalnej.

Realizatorem Programu Usług Społecznych w Gminie Wieniawa będzie Centrum Usług Społecznych w Wieniawie, natomiast wykonawcami usług społecznych mogą być m.in.:

- 1) inna niż urząd gminy jednostka organizacyjna gminy, w tym centrum,
- 2) organizacja pozarządowa lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 ze zm.), wyłoniony na podstawie tej ustawy,
- 3) podmioty ekonomii społecznej.

4. Okres realizacji programu

Program Usług Społecznych w Gminie Wieniawa realizowany będzie w okresie od lipca 2021 roku do sierpnia 2023 roku w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych w Wieniawie”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. W okresie realizacji projektu usługi będą realizowane bezpłatnie. Po zakończeniu realizacji projektu oferta usług społecznych zostanie utrzymana przez okres co najmniej 3 lat. Liczba miejsc świadczenia usług społecznych może ulec zmniejszeniu w okresie trwałości tylko wtedy, gdy wynikać to będzie z analizy potrzeb mieszkańców.

5. Opis potrzeb uzasadniających realizację programu

Katalog potrzeb opracowany został w oparciu o przeprowadzoną w Gminie Wieniawa -w okresie od końca stycznia do połowy marca 2021 roku - diagnozę potrzeb i potencjału lokalnej społeczności w zakresie usług społecznych. W badaniach wzięło udział 350 mieszkańców Gminy, w tym 40 osób kreujących rzeczywistość w Gminie Wieniawa oraz 57 przedstawicieli instytucji i organizacji pozarządowych świadczących usługi społeczne w Gminie. Przeprowadzona analiza potrzeb w zakresie usług społecznych w Gminie Wieniawa miała charakter badania ilościowego, wspartego badaniem jakościowym. W badaniu zastosowano metodę: 1) samodzielnego wypełniania ankiety przez respondenta ze wspomaganiami komputerowymi, 2) wywiadu sformalizowanego (w oparciu o kwestionariusz ankiety), realizowanego w razie konieczności przez pracowników GOPS w Wieniawie. Ponadto w ramach diagnozy wykorzystano również analizę danych zastanych, w tym zbiorcze dane GOPS z indywidualnych wywiadów prowadzonych przez pracowników.

Przeprowadzona diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Wieniawa w zakresie usług Społecznych wykazała, że:

1. nie wszystkie potrzeby mieszkańców mieszczące się w poszczególnych zakresach usług społecznych, o których mowa w ustawie o realizowaniu usług społecznych są zaspakajane w zadowalającym stopniu (dotyczy to w szczególności przeciwdziałania bezrobociu, mieszkalnictwa, pobudzania aktywności obywatelskiej, wspierania osób niepełnosprawnych, promocji i ochrony zdrowia),

2. powinna być zwiększana oferta usług społecznych w Gminie Wieniawa we wszystkich zakresach usług, o których mowa w ustawie o realizowaniu usług społecznych, wynikających z przeprowadzonej diagnozy, w tym w szczególności m.in. z zakresu: promocji i ochrony zdrowia, wspierania osób niepełnosprawnych, pobudzania aktywności obywatelskiej, wspierania rodziny,

3. głównymi beneficjentami usług społecznych, zgodnie z wynikami diagnozy, winny być: a) dzieci i młodzież w wieku szkolnym, b) rodziny z dziećmi, w których występują problemy, c) osoby niepełnosprawne/niesamodzielne i ich opiekunowie oraz osoby starsze,

4. konieczna jest integracja społeczności lokalnej.

Potrzeby społeczne, występujące w Gminie Wieniawa w podziale na poszczególne grupy mieszkańców można przedstawić następująco:

1) **dzieci i młodzież w wieku szkolnym** - badani zwrócili uwagę, że:

- a) wyraźnie brakuje w Gminie: zorganizowanych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży,
- b) konieczne jest utworzenie miejsc opieki nad dziećmi po lekcjach,
- c) młodzież nadmiernie korzystania z Internetu, dopuszcza się przemocy psychicznej wśród rówieśników, dlatego niezbędne jest młodzieży, ale i dzieci szeroko zakrojonym wsparciem (np. pedagogicznym, psychologicznym),

2) **rodziny z dziećmi, w których występują problemy** - badani:

- a) na pytanie o hierarchię najważniejszych problemów społecznych rodzin w Gminie Wieniawa w pierwszej kolejności wskazali problemy występujące w rodzinach, takie jak: uzależnienia (63,9%), bezrobocie (63,5%) i zła sytuacja materialna (59,4%),
- b) wskazali, że problemami rodzin w Wieniawie są: bezradność opiekuńczo - wychowawcza, brak pozytywnych wzorców i autorytetów oraz nadmierne spożycie alkoholu,

3) **osoby niepełnosprawne/niesamodzielne i ich opiekunowie, osoby starsze** - badani wskazali, że:

- a) (wg 83,3 % respondentów) największe zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób niepełnosprawnych na terenie Gminy dotyczy: usług rehabilitacyjnych i opiekuńczych indywidualnych w domu osoby niepełnosprawnej, usługi transportowej (np. dojazd na badania), usługi opiekuńczej w dziennym domu opieki oraz z zakresu aktywizacji kulturalnej,
- b) należy aktywizować osoby w wieku senioralnym i osoby niepełnosprawne,
- c) istnieje zapotrzebowanie na usługi dokształcania opiekunów osób niepełnosprawnych i osób chorych wymagających stałej opieki z zakresu opieki zdrowotnej, organizacji czasu wolnego osób starszych, niepełnosprawnych oraz organizacji ich nauki (kształcenia).

Z przeprowadzonego badania wynika również, że:

- a) niewielka część mieszkańców udziela się/działa w lokalnej lub ponadlokalnej organizacji społecznej (odpowiedziało tak nieco ponad 40%), co świadczy o niskiej aktywności społecznej mieszkańców,
- b) istnieje potrzeba podejmowania działań, które integrowałyby społeczność lokalną i pobudzały aktywność społeczną, rozwijałyby zainteresowania sprawnych dorosłych, w tym w szczególności kobiet,
- c) (osoby kreujące rzeczywistość w Gminie) - istnieje potrzeba pobudzania aktywności obywatelskiej, gdyż jest to droga do lepszego zaspokajania potrzeb w zakresie usług społecznych,
- d) należy kształtować przekonanie, że społeczność lokalna - zarówno jej część zamożna, jak i uboższa - może i powinna angażować się w działalność na rzecz całej społeczności, w sposób adekwatny do swoich możliwości,
- e) brak jest w Gminie Wieniawa integracji społecznej i międzypokoleniowej, aktywności społecznej, poczucia wspólnoty, odpowiedzialności za mienie wspólne, aktywności pozazawodowej u osób w wieku produkcyjnym, chęci do współdziałania i kompromisu, dbałości o sprawy społeczne.

Identyfikacja wskazanych potrzeb oraz ich priorytetowych odbiorców pozwoliła na opracowanie katalogu usług społecznych, które będą dostępne dla społeczności Gminy Wieniawa.

6. Charakterystyka i przewidywana liczba osób objętych programem

Usługi społeczne ujęte w Programie Usług Społecznych są adresowane do wszystkich mieszkańców Gminy Wieniawa, w tym do ich priorytetowych odbiorców wyłonionych w ramach przeprowadzonej diagnozy potrzeb społecznych, tj.:

- 1) dzieci i młodzież w wieku szkolnym,
- 2) rodzin z dziećmi, w których występują problemy,
- 3) osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych i ich opiekunów oraz osób starszych.

Planowana liczba osób objętych Programem Usług Społecznych: według danych z ewidencji ludności w Gminie Wieniawa zameldowanych jest 5.489 osób.

Beneficjentami programu będą:

- 1) **dzieci i młodzież w wieku szkolnym** - część spośród 448 dzieci i młodzieży w wieku szkolnych zamieszkujących Gminę (tabela 1),

Tabela 1. Liczba dzieci i młodzieży w gminie Wieniawa w , latach 2018-2020

Informacja	2018	2019	2020	Zmiana względna (r/r) - w %		
				2019/2018	2020/2019	2020/2018
Liczba dzieci w wieku do lat 3	189	201	188	6,35	-6,47	-0,53
Liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3-6 lat)	232	240	251	3,45	4,58	8,19
Liczba dzieci w wieku szkolnym zamieszkujących Gminę	479	482	448	0,63	-7,05	-6,47

Źródło: Raport Główny - Diagnoza potrzeb i potencjału mieszkańców Gminy Wieniawa w zakresie usług społecznych, s. 9.

- 2) **rodziny z dziećmi, w których występują problemy** - zidentyfikowane rodziny potrzebujące wsparcia - w Gminie Wieniawa 270 rodzin korzysta ze świadczeń rodzinnych, 452 osoby posiadają status osoby bezrobotnej; wg prognozy w 2021 roku tylko z pomocy asystenta rodziny korzystać ma 6 rodzin, tj. 31 osób, a z innego rodzaju wsparcia w 2020 roku korzystało ponad 200 rodzin (tabela 2); według danych zawartych w Banku Danych Lokalnych GUS z Programu „Rodzina Plus” w 2018 roku korzystało 436 rodzin, otrzymując łączne świadczenie na 748 dzieci, a w 2019 roku 429 rodzin, otrzymując świadczenie łącznie na 735 dzieci;

Tabela 2. Liczba rodzin z Gminy Wieniawa, którym udzielono wsparcia w latach 2018-2020 (wg obszarów)

Obszary wsparcia	2018		2019		2020	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Ubóstwo	73	28,4	74	29,6	55	27,1
Bezrobocie	70	27,2	65	26,0	52	25,6
Niepełnosprawność	34	13,2	37	14,8	37	18,2
Długotrwała lub ciężka choroba	9	3,5	8	3,2	4	2,0
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego	69	26,8	66	26,4	48	23,6
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	0,8	0	0,0	2	1,0
Zdarzenie losowe	0	0,0	0	0,0	5	2,5
Łączna liczba rodzin, którym udzielono wsparcia	257	100,0	250	100,0	203	100,0

Źródło: jak w tabeli 1, s. 14.

- 3) osoby niepełnosprawne/niesamodzielne i ich opiekunowie, osoby starsze - w Gminie Wieniawa 41 dzieci posiada orzeczenie o niepełnosprawności, a 111 osób legitymuje się orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, a liczba i wartość zasiłków wypłacanych tym osobom rośnie (tabela 3), odsetek osób starszych w Gminie rośnie (tabela 4 i 5).

Tabela 3. Zasilki pielęgnacyjne wypłacone dla osób niepełnosprawnych w Gminie Wieniawa w latach 2018-2020

Liczba wypłaconych zasilków	2018		2019		2020	
	osoby	zł	osoby	zł	osoby	zł
Niepełnosprawne dzieci	39	66 734	43	86 020	41	104 251
Niepełnosprawni dorośli	101	175 062	99	208 239	93	217 535
Łącznie	140	241 796	142	294 259	134	321 786

Źródło: jak w tabeli 1, s. 15.

Tabela 4. Ludność Gminy Wieniawa w latach 2018-2020 (wg grup ekonomicznych)

Wyszczególnienie	2018		2019		2020		2020/2018	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Wiek przedprodukcyjny	1 085	19,8	1 098	20,1	1 104	20,2	19	1,75
Wiek produkcyjny	3 378	61,6	3 341	61,1	3 305	60,6	-73	-2,16
Wiek poprodukcyjny	1 019	18,6	1 032	18,9	1 046	19,2	27	2,65
Liczba ludności ogółem	5 482	100,0	5 471	100,0	5 455	100,0	-27	-0,49

Źródło: jak w tabeli 1, s. 11.

Tabela 5. Mieszkańcy gminy Wieniawa w wieku**60 i więcej lat w 2018 i 2019 roku**

Wiek mieszkańca	2018	2019
60-64	304	315
65-69	270	277
70-74	172	182
75-79	135	126
80-84	135	134
85 i więcej	150	149

Źródło: jak w tabeli 3, s. 9.

Ogół mieszkańców Gminy Wieniawa

Aktualna sytuacja demograficzna Gminy Wieniawa jest niekorzystna z uwagi na systematyczny spadek liczby ludności, w tym w wieku produkcyjnym (tabela 6) oraz ujemny przyrost naturalny. Zmiany w zakresie ekonomicznych grup wieku prezentują się podobnie jak w całej Polsce. Obserwowany jest stopniowy wzrost udziału osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 6. Mieszkańcy gminy Wieniawa**w wieku 20-59 w 2018 i 2019 roku**

Wiek mieszkańca	2018	2019
20-24	359	319
25-29	462	463
30-34	441	430
35-39	405	420
40-44	331	346
45-49	308	328
50-54	342	315
55-59	363	355

Źródło: jak w tabeli 1, s. 9.

W Gminie wyraźnie zarysowana jest różnica w postrzeganiu usług społecznych, ich dostępności i informacji o nich wśród mieszkańców poszczególnych miejscowości w Gminie.

Tylko nieco ponad połowa ankietowanych (50,97%) uważała, że ma wpływ na działania władz Gminy, a więc identyfikuje się z działaniami podejmowanymi w Gminie. Świadomość oddziaływania mieszkańców na działalność władz samorządowych rośnie wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia respondenta.

Niewielka część mieszkańców udziela się/działa w lokalnej lub ponadlokalnej organizacji społecznej.

7. Określenie usług społecznych oferowanych w programie

W wyniku przeprowadzonej diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej Gminy Wieniawa w zakresie usług społecznych oferta usługowa CUS w Wieniawie będzie realizowana w ramach czterech pakietów usług:

- 1) Pakiet „**MŁODZI**”,
- 2) Pakiet „**RODZINA**”,
- 3) Pakiet „**SENIOR**”,
- 4) Pakiet „**ZDROWIE**”.

Pakiety usług społecznych są działaniami odpowiednio z zakresu:

- 1) wspierania rodziny;
- 2) reintegracji społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu;
- 3) usług zdrowotnych i opiekuńczych, wspierających osoby z niepełnosprawnościami, osoby starsze (asystent osoby starszej lub niepełnosprawnej).

Oferta usługowa Centrum Usług Społecznych w Wieniawie, obejmuje nowe, dotychczas nierealizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wieniawie usługi społeczne (tabela 7).

Tabela 7. Usługi społeczne objęte Programem (wg adresatów)

Nazwa i zakres usługi	Zakres usługi w: 1. Interwencji EFS 2. Ustawie o realizowaniu usług społecznych przez CUS	Adresat usługi
Pakiet „MŁODZI”		
1. Świetlica środowiskowa	1. Wsparcie rodziny 2. Wspieranie rodziny	Dzieci i młodzież w wieku szkolnym (do 18 r. życia)
2. Wsparcie indywidualne dzieci i młodzieży	1. Wsparcie rodziny, 2. Wspieranie rodziny;	
• Terapia psychologiczna • Terapia logopedyczna • Terapia wg indywidualnych potrzeb		
3. Koła zainteresowań	2. Wspieranie rodziny, edukacja publiczna, kultura	
4. Klub sportowy	2. Kultura fizyczna i turystyka	
5. Klub młodzieży	2. Wspieranie rodziny, edukacja publiczna, kultura fizyczna i turystyka	
6. Zajęcia edukacyjne, animacyjne, integracyjne	2. Wspieranie rodziny, edukacja publiczna, kultura fizyczna i turystyka, polityka prorodzinna, pobudzanie aktywności obywatelskiej, ochrona środowiska	

Pakiet „RODZINA”		
1. Klub Rodzica	1. Wsparcie rodziny 2. Polityka prorodzinna, wspieranie rodziny, pomoc społeczna, kultura fizyczna i turystyka, kultura, pobudzanie aktywności obywatelskiej	Rodziny z dziećmi
• Warsztaty/zajęcia podnoszące kompetencje rodzicielskie i wychowawcze • Prelekcje tematyczne z wybranymi specjalistami		
2. Zajęcia aktywizujące i animacyjne dla rodzin		
Pakiet „SENIOR”		
1. Klub Seniora	1. Wsparcie rodziny i osób starszych 2. Wspieranie rodziny, pomocy społecznej, promocji i ochrony zdrowia, edukacji publicznej, kultury i turystyki, pobudzanie aktywności obywatelskiej	Osoby w wieku senioralnym
2. Opieka dla osób niesamodzielnych	1. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami i osób starszych; 1. Wspieranie rodziny, pomoc społeczna, wsparcie osób niepełnosprawnych,	
Pakiet „ZDROWIE”		
1. Rehabilitacja (mobilna i stacjonarna; pedagogiczna i fizyczna)	1. Usługa zdrowotna 2. Polityka prorodzinna; wspieranie rodziny; pomoc społeczna; wspieranie osób niepełnosprawnych,	Mieszkańcy gminy
2. Zajęcia profilaktyczne dla mieszkańców, w tym promocja zdrowia	1. Usługi zdrowotne 2. Polityka prorodzinna; promocja i ochrona zdrowia;	
3. Udzielenie transportu w celu dotarcia do specjalisty	1. Wsparcie rodziny, osób niepełnosprawnych i opiekunów faktycznych; 2. Wspieranie rodziny; wspieranie osób niepełnosprawnych.	
4. Konsultacje ze specjalistami	1. wsparcie rodziny; wsparcie osób z niepełnosprawnością, osób starszych; usługi zdrowotne. 2. Wspieranie rodziny; promocja i ochrona zdrowia; polityka prorodzinna, pomoc społeczna.	
5. Poradnictwo i wsparcie osób niepełnosprawnych i/lub ich rodzin (w tym opiekunów ON)	1. Wsparcie osób z niepełnośnościami; wsparcie opiekunów faktycznych. 2. Polityka prorodzinna; wspieranie rodziny; pomoc społeczna; wspieranie osób niepełnosprawnych.	Osoby niepełnosprawne i/lub ich rodziny

Wskazane w Programie zakresy usług społecznych wpisują się w obszar interwencji EFS oraz zakresu usług wskazanych w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818). Celem działań przypisanych tym zakresom jest odpowiednio:

- 1) Pakiet „MŁODZI”, Pakiet „RODZINA” - **wsparcie rodziny i piecza zastępcza** - przywrócenie rodzinie zdolności do prawidłowego wypełniania jej funkcji,
- 2) PAKIET „SENIOR” - **wsparcie osób starszych i osób w kryzysie bezdomności**- odbudowa lub nabycie i podtrzymanie umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu, zamieszkania lub pobytu; **usługi zdrowotne** - poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców,
- 3) PAKIET „ZDROWIE” - **usługi zdrowotne** - poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców.

Ponadto na terenie Gminy podejmowane będą działania wspierające, aktywizujące społeczność lokalną w następujący sposób:

Działania wspierające budowę „AKTYWNEGO SPOŁECZEŃSTWA”		
1.	1. Punkt informacyjny w zakresie usług społecznych	- mieszkańcy Gminy Wieniawa - przedsiębiorcy
2.	2. Klub wolontariusza	- organizacje pozarządowe - podmioty ekonomii społecznej
3.	3. Alternatywne formy spędzania wolnego czasu	
	- warsztaty i szkolenia edukacyjne dla społeczności lokalnej - imprezy integracyjne - wydarzenia kulturalne, sportowe, rekreacyjne	mieszkańcy Gminy Wieniawa

8. Warunki i tryb kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych określonych w programie

Zakwalifikowanie do korzystania z usług społecznych określonych w Programie:

- 1) odbywa się na podstawie złożonego wniosku wraz z oświadczeniem spełnienia określonych w Programie warunków do korzystania z usług społecznych,
- 2) następuje w oparciu o warunki i w trybie wynikającym z Programu i nie wymaga wydania decyzji administracyjnej,
- 3) następuje z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację Programu,
- 4) może zostać poprzedzone koniecznością złożenia dodatkowych dokumentów potwierdzających sytuację m.in. życiową, rodzinną, zdrowotną,
- 5) może zostać poprzedzone przeprowadzeniem rozeznania potrzeb przez koordynatora indywidualnych planów usług.

Odmowa zakwalifikowania do korzystania z usług społecznych następuje w drodze decyzji administracyjnej w trybie określonym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Informacje niezbędne do zakwalifikowania do skorzystania z usługi społecznej określonej w Programie:

- 1) Pakiet „MŁODZI”:
 - dane osobowe wnioskodawcy, faktycznego; przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
 - wskazanie usługi z katalogu usług;

- świadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

2) Pakiet „**RODZINA**”:

- dane osobowe wnioskodawcy, faktycznego; przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- wskazanie usługi z katalogu usług;
- świadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

3) Pakiet „**SENIOR**”:

- dane osobowe wnioskodawcy, faktycznego; przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- wskazanie usługi z katalogu usług;
- informacje o niepełnosprawności, niesamodzielności;
- świadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

4) Pakiet „**ZDROWIE**”:

- dane osobowe wnioskodawcy, faktycznego; przedstawiciela ustawowego, opiekuna faktycznego;
- wskazanie usługi z katalogu usług;
- świadczenie o spełnianiu warunków do uzyskania wsparcia pod odpowiedzialnością karną.

Wzory wniosków oraz wzór indywidualnego planu usług społecznych wprowadzone zostaną Zarządzeniem Dyrektora Centrum Usług Społecznych w Gminie Wieniawa.

9. Zasady korzystania z usług społecznych

W okresie realizacji projektu tj. „Centrum Usług Społecznych W Wieniawie” Program Usług Społecznych nie zakłada ponoszenia odpłatności za realizowane usługi społeczne, które będą **świadczone bezpłatnie**, w ramach projektu „Centrum Usług Społecznych w Wieniawie”, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach **Programu Operacyjnego Wiedza - Edukacja - Rozwój na lata 2014-2020, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego**.

10. Dane osobowe niezbędne do kwalifikowania osób zainteresowanych korzystaniem z usług społecznych określonych w programie

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych i członków ich rodzin odbywać się będzie na podstawie art. 6 pkt 1c i art. 9 pkt 2b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.

Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z w/w ustawy (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb).

Zakres danych osobowych koniecznych do kwalifikowania osób do uzyskania usług społecznych w ramach Programu obejmuje:

- a) dane osoby korzystającej z usług społecznych: nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy, numer pesel, data urodzenia, niepełnosprawność, niesamodzielność;
- b) dane wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych): nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy.

11. Organizacja programu, w tym etapy jego realizacji

Zgodnie z brzmieniem art. 7 ust. 1 i 2 ustawy o realizowaniu usług społecznych realizatorem Programu Usług Społecznych jest Centrum Usług Społecznych w Wieniawie.

Zadaniem realizatora jest w szczególności m.in:

- 1) diagnoza potrzeb i potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;

- 2) zaspokajanie bieżących potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych;
- 3) realizacja programu usług społecznych, w tym kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych oraz opracowywanie i monitorowanie realizacji indywidualnych planów usług społecznych;
- 4) inicjowanie działań w zakresie integracji i wspierania wspólnoty samorządowej z wykorzystaniem jej potencjału (działania wspierające), w tym organizowanie działań wolontaryjnych, stanowiących uzupełnienie usług społecznych,
- 5) opracowanie i wdrażanie standardów jakości usług społecznych.

Wykonawcami usług będą:

- 1) jednostki organizacyjne Gminy Wieniawa,
- 2) organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej funkcjonujące na terenie Gminy Wieniawa, wyłonione w oparciu o przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),
- 3) podmioty ekonomii społecznej.

Tabela 8. Etapy realizacji Programu Usług Społecznych w Gminie Wieniawa

Etap	Działania	Okres realizacji
Działania wdrożeniowe		
I.	Koordynowanie działań związanych z wdrażaniem PUS, a w szczególności: • wypracowanie założeń do standardów usług społecznych • przygotowanie dokumentacji związanej ze zleceniem usług społecznych • wyłonienie wykonawców usług społecznych • zlecenie realizacji usług społecznych • budowanie partnerstw w ramach współpracy międzysektorowej • kwalifikowanie osób zainteresowanych usługami • rozpoznawanie indywidualnych potrzeb społecznych • opracowywanie indywidualnych planów usług społecznych	lipiec 2021 r. - wrzesień 2023 r.
Realizacja - świadczenie usług		
II.	Szereg działań mających na celu: • uruchomienie i rozpoczęcie świadczenia usług • koordynowanie realizowanych działań • bieżący monitoring realizowanych usług społecznych • testowanie założeń do standardów usług społecznych	sierpień 2021 r. - lipiec 2023 r.
Działania kontrolne i końcowe		
III.	monitorowanie realizacji PUS w Wieniawie	odpowiednio na koniec każdego kwartału, tj.: 30.09.2021 r. 31.12.2021 r. 31.03.2022 r. 30.06.2022 r. 30.09.2022 r. 31.12.2022 r. 31.03.2023 r. 30.06.2023 r.
IV.	opracowanie informacji o realizacji PUS w Wieniawie za cały okres realizacji Programu, tj. do 31.07.2023 r.	do 31.08.2023 r.

Źródło: opracowanie własne.

12. Sposób monitorowania i oceny programu oraz mierniki efektywności jego realizacji

Za monitorowanie Programu odpowiedzialne jest Centrum Usług Społecznych w Wieniawie.

Monitorowanie służy zapewnieniu odpowiedniej jakości wdrażania Programu Usług Społecznych Gminy Wieniawa. Celem monitorowania będzie: dostarczanie niezbędnych informacji do podejmowania decyzji, które pozwolą na efektywną realizację procesów korzystania z usług, a w razie potrzeby na podejmowanie

działań interwencyjnych modyfikujących procesy ich świadczenia. Szczególna uwaga zostanie skoncentrowana na procesie wdrażania Programu w zakresie realizacji oferowanych w nim usług społecznych.

Monitoring Programu Usług Społecznych polegać będzie na: a) zbieraniu, b) gromadzeniu i c) analizowaniu informacji uzyskanych w toku realizacji poszczególnych usług społecznych. Po zakończeniu realizacji usług społecznych, każdy ich odbiorca będzie zobowiązany do wypełnienia ankiety zadowolenia z usług CUS w Wieniawie. Monitorowaniu podlegać będą w szczególności cele Programu, w tym w odniesieniu do poszczególnych usług.

Po zakończeniu realizacji Programu Usług Społecznych zostanie sporządzona informacja z realizacji Programu, w szczególności określonej przepisami art. 6 ustawy o realizowaniu usług społecznych.

Ocena Programu Usług Społecznych będzie dokonywana przez pracowników Centrum Usług Społecznych w Wieniawie, w oparciu o arkusz oceny pozwalający ustalić: a) na ile został osiągnięty cel program, b) czy wykonawcy usług działali zgodnie z określonymi standardami i c) na ile odbiorcy usług są zadowoleni ze sposobu ich realizacji.

Mierniki efektywności, przyjęte jako wyznaczniki poziomu realizacji Programu Usług Społecznych Gminy Wieniawa podzielone zostały na te o charakterze ilościowym i jakościowym. O ile pierwsze oddawać będą skalę zainteresowania beneficjentów zaproponowanymi rodzajami usług, o tyle drugie poziom ich satysfakcji z ich realizacji, w szczególności poziom ich zadowolenia z: jakości realizacji usługi przez wykonawcę, kompetencji wykonujących usługę, czasu i miejsca realizacji usługi i komunikatywności przekazywanych informacji.

Mierniki ilościowe:

- liczba osób korzystających z usług społecznych (sposób pomiaru - wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji),
- liczba usług społecznych określonych w katalogu usług (sposób pomiaru - Program Usług Społecznych),
- liczba zrealizowanych usług (sposób pomiaru - wewnętrzna ewidencja wniosków/kwalifikacji),
- liczba podmiotów realizujących usługi społeczne (sposób pomiaru - ewidencja zawartych umów/porozumień/zleceń),
- liczba partnerstw/porozumień międzysektorowych zawartych w związku z realizacją Programu Usług Społecznych (sposób pomiaru- ewidencja zawartych umów/porozumień),
- liczba indywidualnych planów usług społecznych (sposób pomiaru - ewidencja indywidualnych planów usług społecznych),
- liczba działań aktywizujących (sposób pomiaru - ewidencja działań/wydarzeń).

Mierniki jakościowe realizowanych usług (w tym spełnianie standardów):

- poziom zadowolenia odbiorców usług (sposób pomiaru - ankieta zadowolenia),
- terminowość wykonanych usług (sposób pomiaru - ankieta),
- kompetencje osób realizujących usługi (sposób pomiaru - ankieta),
- dostępność usług w zakresie odpowiadającym potrzebom mieszkańców (sposób pomiaru - ankieta),
- czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług (sposób pomiaru - ankieta).

13. Budżet programu oraz źródła jego finansowania

Program Usług Społecznych Gminy Wieniawa w zakresie usług w nim zawartych finansowany będzie do 31.07.2023 r. ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach realizacji projektu "Centrum Usług Społecznych w Wieniawie" (Program Operacyjny Wiedza - Edukacja - Rozwój na lata 2014-2020, Oś priorytetowa: II. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Działanie 2.8. - Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym).

Budżet Programu obejmuje pakiety usług: „MŁODZI”, „RODZINA”, „SENIOR” oraz „ZDROWIE”